

VEAC NOU

Organ al Consiliului General A.R.L.U.S.

ANUL X Nr. 40 | VINERI 20 AUGUST 1954 | 4 PAGINI, 25 BANI

Lăudată fie ziua

Mihail Sadoveanu

Istoria neamului nostru cuprinde mari frământări, mari dureri și frumoase tradiții de luptă pentru dreptate.

Neamul nostru se trage din dacii vechi. Pământul pe care l-au stăpinit le-a dat îmbelșugarea vieții, de aceea au poposit asupra lor lungă vreme primejdiile.

Acum două mii de ani, romanii au rîvnit în Dacia minele de aur, după cum în secolul din urmă, capitalul internațional a rîvnit petrolul. După întemeierea primelor voievodate române, s-a arătat asupra Europei amenințarea turcească, care a durat cinci veacuri. În acest răstimp, boierii feudali, de comun acord cu turcii, au asuprit norodul și au sădit țara.

În acele timpuri, ca și astăzi, singurii prieteni de nădejde au fost popoarele de la răsărit; cu aceste popoare se împletesc cel mai bine interesele poporului nostru.

În veacul al XIX-lea, cu sprijinul rușilor, după războiul de la 1877, țara și-a dobîndit neamul său; dar poporul muncitor, țărâna trudațoară, a continuat a suferi în ghiarele moșierilor și capitaliștilor, care se înmulțeau. Sistemul boierescului după așa zisa proprietate și abolire a clăcii, a fost prefăcut în „învoiri agricole”, care însemnau tot jefuirea la sînge a țărănilor muncitori. Starea aceasta de mizerie era completată cu lipsa de școli și ajutor medical. Ce lăsa lăcomia proprietăților era împărțit cu înverșunare între cinovnicii de toate categoriile.

Cam pe la sfîrșitul veacului trecut și începutul acestui, capitaliștii străini au început exploatarea bogățiilor pămîntului nostru, folosind lucrătorii români, plătiindu-i cu salarii de mizerie, ca în coloniile noastre.

Urmasii boierimii și burghezii primiau, ca membri în consiliile de administrație mixte, blăstămat bacșiș pentru vînzarea și trădarea țării și a poporului.

Venalitatea coroanei și a miniștrilor, prezența polițienilor în toate combinațiile bancare și comisionarele împrumuturilor oneroase în străinătate, completează tabloul întunecat al României de ieri, pradă a unei asociații de răufăcători.

În ultimul război mondial, țara ajunsese o provincie fascistă, guvernată de nazisti și de isprăvnicii lor din țară. Soseau din Germania scrisori către cetățenii din Ardeal cu adresa: Siebenburg sau Klausenburg—Deutschland. Avuțiile țării erau prădălnic secătuite, iar sîngele poporului era vărsat din belșug pentru pozele domnilor de acți și din Germania lui Hitler.

Cată să adăog argumentele istorice și faptul lesne de constatat că acest neam, nefelicit odinioară, are o alcătuire fizică armonioasă, violențe inteligență, sentiment și fantazie. Sufletul lui a fost călcat în picioare, aurul inimii lui a fost batjocorit. Socot că nu poate fi imputată unor conducători de țară mai cumplită crimă.

Iată pentru care motive celebrăm cu o zi a renașterii noastre, ca o minune istorică și ca răsturnare necesară a inamicilor noștri, data de 23 August 1944.

Guvernul democratic instaurat după eliberare a luat primele măsuri pentru prefacerea stării de lucruri în folosul norodului muncitor. Pămîntul a fost dat în folosință celor care îl lucrau. Fabricile și bunurile de producție au fost naționalizate. Ultimul rege a fost nevoit să părăsească țara, în urma cortegiului de mari finanțieri și latifundiați.

Republica Populară Română și-a dat o Constituție potrivită cu împrejurările de refacere totală a țării, urmînd pilda experienței Uniunii Sovietice, care ne ajută în toate cu o bunăvoință rară pe care nu știu cum vom putea-o răscumpăra.

S-a început dezvoltarea industriei în vederea mecanizării agriculturii și exploatarea tuturor bogățiilor pămîntului. Industria noastră a fost și este dezvoltată la o scară tot mai înaltă. De aceea, acum, țara noastră nu mai este tributară trustrilor de peste graniță, care luau șapte piei de pe noi pentru mărfurile pe care eram siliți să le importăm. Datorită harnicului nostru popor și conducerii înțelepte a partidului muncitorilor au început a ieși din uzine: tractoare, mașini pentru industria petroliferă și altele, care înainte vreme nici nu gîndeam că se pot fabrica la noi.

Torrente distrugătoare au fost stăpînite în vederea construcției hidrocentrelor electrice. Unele s-au realizat, altele, ca marea hidrocentrală „Vladimir Iliei Lenin” de la Bicaz, sînt în curs de realizare.

Au apărut gospodăriile agricole colective, gospodăriile de stat și întovărășirile de plugar. Se întemeiază crescătoriile de vite și pășuni de rasă.

Mi s-a întîmplat, în expedițiile mele vîntătoarești, să trec printr-un sat cu numele Cuiha, în codrii de la Boroșesti, pe hotarul dintre fostele județe Vaslui și Iași.

În acel sat cu puțin soare și cu puțină lărgime de hrană, trăiau oameni necăiți, fără biserici, fără școli, fără drum de ieșire la lume. De cînd se întemeiasse statul constituțional, regal și parlamentar, n-urcerceta nimeni dintre reprezentanții stăpînirii, afară, bineînțeles, de perceptori, care treceau de două sau de trei ori pe an pe la casele acestor gospodari sărmani, ca să încaseze hîrzi și amenzi școlare.

— Unde vi-e școala — am întreat.
— Școala e la patru kilometri depărtare, mi-a răspuns un bărbat negricios, fără a mă privi. Greu să trimitem băieții noștri în alt sat, prin rătăcăniile codrului. I-am trimis de frică amenzi; și, la vreme de iarnă, au ieșit împotriva lor lupii, domnule. După spaima și pieirea ce-a fost, nu l-am mai lăsat Decu, perceptorul se bucură că încasează amenzi de la tot satul. Așa că stăpînirea, din hîrzi și din vîrsat pînă în noștri și din ce vîrsăm noi de cînd sîntem pe lume, nu s-a milostivit să facă un drum, să puie o pază, să clădească o școală. Poate

a fost să fie o dreptate pe lume și pentru noi, dar au mîncat-o lupii înainte de a ajunge la Cuiha.

Împotriva acestei povești adevărate stau realizările partidului și guvernului nostru. În 1941, se aflau în țară peste 3.500.000 analfabeți. Astăzi, putem însoție la activul Republicii noastre Populare o însemnată izbîndă asupra ignoranței, superstiției și inerției.

În urma schimbărilor petrecute în cei zece ani, muncitorul intră în realitățile unei vieți care, înălțîndu-l, fac din el în același timp, un om nou, luptător pentru progres, întărirea statului și pace. Întemeindu-se pe știința marxist-leninistă, acest om nou construiește cu hărnicie socialismul.

Cei care muncesc la orase vor mai multe produse de îmbrăcăminte, încălțăminte, mai multe cărți bune și mai multe teatre și cinematografe. Cei care muncesc la sate ce pămîntului mai multă pînă, mai mult belșug. În ajutorul lor vin oamenii de știință, care studiază posibilitatea de sporire a fertilității solului, ameliorarea speciilor de plante și animale, izvoarele de energie, bogățiile minerale; activitatea Academiei R.P.R. e pusă întreagă în slujba poporului.

Literatura și celelalte arte au dobîndit, în acești ani ai schimbărilor din temelie, un avînt pe care și cei mai optimiști nu l-au putut bănui și nădăjdui. Indrumați de Partid și avînd pilda măreței literaturi ruse vechi și nouă și modelul realizărilor puternice ale sovietice, artiștii noștri participă prin creațiile lor la lupta pentru construirea socialismului.

O lumină a duhului, o primăvară a înorii străbate întinsul pămîntului românesc.

Lăudată fie ziua de 23 August, cînd poporul muncitor a fost eliberat de suferință și l-a deschis prietelile înălțătoare a lumii celei noi.

POPAS

A. E. BACONSKY

Mă odihnesc pe-o stîncă privind în urma mea
Și drumul în lumina acestor ani, răsare.
Era o zi de vară tîrzie și-nfloră
Peste cîmpii, salcîmul purtînd a doua floare.

Ostașii sovietici treceau, treceau, treceau...
Imaginea și astăzi îmi e la fel de vie —
Aducerile-aminte n-au dispărut și n-au
Să-și stingă niciodată imensa lor făclie.

Privesc în preajmă munții și-n vale drumul greu
Pe care-l străbăturăm ca-n vis, în anii zece —
Cu marea lor lumină ei trec și trec mereu,
Ca soarele de vară ce-n zarea zilei trece.

Fug clipele. În țară cresc fabrici rînd pe rînd
Și lanurile noastre se pierd fără holare —
În inimă și-n gînd
Se făuresc poeme și visuri viitoare.

Am dobîndit pe cale destule cuceriri,
Cu prețul multor lupte îndelungate, grele
Puterea care zboară prin firele subțiri
Iluminînd prin noapte cuprînsul țării mele,

Și apele pornite să caute turbine
Și pruncii fără număr privind spre cer în zori,
Sînt semnul primăverii depline care vine
Cu fulgere, departe, ivindu-se prin nori.

E lung în urmă drumul — dușmanii mai au glas,
În ochii lor ard săbiile aprinse-n focul urii,
Se mai aține seara, balaurul rămas,
La podul de aramă din marginea pădurii.

Și-n noi se mai arată întunecate umbre,
Trecutul ca un șarpe mai picurât venin,
Dar ceața se retrage cu vîlurile-i sumbre
Pierind în depărtare puțin cite puțin.

Urcușul nostru crește mai sus, mai sus, mal sus,
Și-adesori aceeași imagine-mi apare:
Armatele luminii se deslușesc în zare
Intr-un slîrșit de vară trecînd înspre apus.

Și-atunci nici o furtună de-nvîns, nu-mi pare greu —
Și simt țaria-n mine, trecînd din anii zece.

...În inimă, în zare și-n timp ei trec mereu
Ca soarele de vară ce-n zarea zilei trece.

Trăiască 23 August, marea sărbătoare națională a poporului român!

Salutul prietenilor

Prietenie în numele păcii

Vă felicit din inimă,
dragi tovarăși

M. PROKOFIEV

Locșitorul ministrului învățămîntului superior al U.R.S.S.

Dragi prieteni, dau mi voi să vă transmit un salut fierbinte cu ocazia marelui sărbători a poporului muncitor român: a 10-a aniversare a eliberării patriei voastre de sub ocupația fascistă.

Anul trecut, o delegație de oameni de cultură și știință ai Uniunii Sovietice a avut fericitul prilej să cunoască în Luna prieteniei romino sovietice, realizările poporului român. Nu se vor șterge multă vreme din memoria noastră întîlnirile cu oamenii de știință și cultură, cu fruntașii în producție și în agricultură.

Cînd tovarășii noștri sovietici ne întreabă ce ne-a impresionat cel mai mult în Republica Populară Română, noi le povestim despre minunatul oameni ai României. Puterea populară a deschis cîmp nemîrginit pentru dezvoltarea talentelor poporului. Nicolae Vasu, Petre Drăvolescu, Vera Mihoc și mulți alți inovatori cu care am făcut cunoștință s-au ridicat, deosebindu-se de toți, multumită libertății pe care a dobîndit-o poporul român. Muncitorii din fabrici și uzine, membrii gospodăriilor agricole colective, cu care ne-am întîlnit, ne-au istorisit cu mîndrie despre marile transformări petrecute în țară în timpul puterii populare.

Cînd ne-am aflat în România, erau în plină desfășurare lucrările pentru construirea mărețului complex tehnic care este nodul peste bogățiile ape ale Dunării. Iar acum, acest nod al păcii și prieteniei, ridicat de minile constructorilor romîni și bulgari într-un termen record, unește printr-o cale de oțel două țări prietene.

Astfel, viața merge înaintea celor mai îndrăznețe visuri.

Au cucerit succese noi în acest răstimp fără îndoială și colectiviiștii din satul Brod, regiunea Stalin; desigur că colectiviiștii din tractorul din Orașul Stalin produce și mai multe tractoare de bună calitate, că minile pricepute ale muncitorilor din fabrica de confecții „Gh. Gheorghiu-Dej” din București produce și mai multe haine minunate, și că a devenit și mai frumoasă capitala Republicii Populare Române.

E îmbucurător să constatăți că experiența oamenilor sovietici în toate domeniile economiei și culturii ajută pe oamenii multii romîni să meargă cu succes înainte. Prietenia între popoarele noastre crește zi de zi și se întinchează în fapte concrete.

În ziua sărbătorii naționale a poporului român as vrea să urez prietenilor noștri noi realizări în cauza construcției vieții noi fericite, în cauza luptei pentru pace.

LIDIA KONONENKO

Laureată a Premiului Stalin

În România am fost în anul 1950, făcînd parte din delegația sovietică. Vizitarea fabricilor și uzinelor, unde muncitorii romîni lucrează pentru ei și nu pentru patroni cum era odinioară, mi-a lăsat o impresie puternică. Am făcut schimb de experiență în producție cu tovarășii romîni. Și cite lucruri ne-am spus unii altora!

Am văzut cum poporul român luptă cu îndrînire împotriva greutăților de orice fel, cit de stăruitor învață, cum creează, realizînd valori materiale și spirituale. În România crește o generație nouă, puternică și viguroasă. Am vizitat creșe, școli, biblioteci, teatre, sanatorii. Am văzut că în România populară tot ce se înfăptuiește este pentru pace și pentru fericirea poporului.

Pentru pace și fericirea poporului sînt dezvoltate în ritm rapid industria și agricultura, pentru pace și fericirea poporului se urmărește cu perseverență înflorirea tuturor ramurilor culturii.

Nu pot să uit primirea caldă, cordială, de care s-a bucurat delegația noastră în R.P.R.

Vreau să transmit salutul meu mai cu seamă țesătoarei Maria Cincă. Acum cîțiva ani, ea a vizitat fabrica noastră „Kupavinskiaia”, unde lucrează ca țesătoare; atunci ne-am cunoscut pentru prima oară. Apoi, cînd am fost în România, am văzut-o la fabrica ei lucrînd la mașină. Ne-am întîlnit ca niște rude, ne-am îmbrățișat și ne-am sărutat. Eu nu știu limba romînă, și regret acest lucru, dar nici traducător nu ne a trebuit. Ne-am înțeles fără cuvinte. Pentru a treia oară ne-am întîlnit la Moscova, cînd Maria Cincă se întorcea din călătoria sa în China și în Coreea.

Dragă Maria! Vreau să-ți împărtășesc o noutate îmbucurătoare pentru mine. De curînd am terminat cu calificativul „foarte bine” școala tehnică textilă fără a părăsi producția. Peste puțin timp, voi da examen la institutul textil. În față îmi stă o muncă nouă, interesantă; învățațura.

În ziua sărbătorii voastre naționale vă felicit, dragi tovarăși, și vă urez succese, fericire!

Calde urări de fericire

Pentru noi, oamenii sovietici, care am vizitat România cea liberă, vor rămîne neșterse din amintire prietenia sinceră, ospitalitatea gîngășă și plină de veselie a tovarășilor romîni. Noi, membrii delegației sovietice, n-am stat în România dect o lună, dar impresiile produse de prietenia noastră reciprocă sînt atât de puternice încît li e cu neputință să le uite.

România e tîndră și înfrînșă muncesc oamenii ei cu tîndră înfrînșare, iar această tinerețe, credința în viitorul țării lor duce spre noi victorii, spre noi cuceriri. Vreau să vă urez, dragi prieteni romîni, ca patria voastră să înflorească din ce în ce mai mult, ca frumosul oraș București să devină din ce în ce mai chipeș, să se împodobască cu cîldiri minunate. Vă doresc să vă crească și să vi se întîrască forțele, căci aveți atîta talent, atîta optimism! Arta romînească trebuie să se ridice pe piscuri noi.

Vă rog să primiți felicitările mele cu prilejul celei de a 10-a aniversări. Trimiteți urări fierbinți în primul rînd tovarășilor mei — oamenilor de teatru, cărora le urez succese în nobila lor muncă.

S. GHIAȚINTOVA

Artistă a poporului din R.S.F.S.R.

O mare bucurie comună

Au trecut aproape doi ani de cînd am vizitat România, ca membru al unei delegații V.O.K.S. Timpul se duce, dar amintirile despre poporul român, despre minunata ospitalitate a prietenilor romîni, despre natura atrăgătoare a României se păstrează tot atât de viu.

Ce pas înainte a făcut, în această vreme, Republica Populară Romînă în construirea socialismului!

E în toi construcția uriașei hidrocentrale de la Bicaz, pe ogoare lucrează tractoare de fabricație romînească, agricultura păsește tot mai ferm pe calea reconstrucției socialiste. Din mijlocul clasei muncitoare și a tărînimii muncitoare au crescut cadre noi de intelectuali romîni înaintați.

Urmăresc cu un deosebit interes filmele documentare ale Republicii Populare Romîne. În zilele de sărbătoare, prin fața tribunelor trec în siruri nesfîrșite demonstrații. Și îmi amintesc de ziua de 7 Noiembrie a anului 1952, cînd noi, oaspeții din Uniunea Sovietică, am fost martorii

mărețului entuziasm cu care oamenii muncii din România și-au demonstrat solidaritatea și prietenia cu poporul sovietic.

Răsfotesc paginile revistei ilustrate „România democrat-populară” pe care o primesc regulat. Citesc despre succesele obținute în acești ani de oamenii de știință din România. Urmăresc creșterea tinerețelor gospodăriilor agricole colective în acele raioane pe care am avut prilejul să le vizitez. Aflu despre noile realizări strălucite ale artiștilor și talentaților scriitorii ai României și mă bucur alături de prietenii romîni de succesele dezvoltării culturii socialiste în România.

Pe zi ce trece, se întărește prietenia dintre popoarele noastre, prietenie consfințită prin sîngele ostașilor sovietici care au căzut pentru eliberarea României de sub jugul fascist.

Cu prilejul zilei de 23 August, care a devenit sărbătoare națională a țării, urez din nou prietenilor mei romîni fericiți și noi succese!

V. KOVDA

membru corespondent al Academiei de Științe a U.R.S.S.

Laureat al Premiului Stalin

Salutul nostru fierbinte marelui popor sovietic — de nezdruincinat și colaborarea frățească dintre

Dragoste și recunoștință

Zece ani au trecut de cind trupele vitejești ale Armatei Sovietice au pășit pe pământul patriei, aducând eliberarea și deschizând drum nou poporului nostru.

Sărbătorim acum cel mai glorios deceniu din istoria țării. Zece ani de victorii nesemulate, ani în care puterea populară a transformat din temelii viața noastră.

Pentru noi, mineri, s-au împlinit realizări pe care altă dată nici măcar nu le visăm. Sintem astăzi oameni liberi și respectați de întregul popor muncitor. Eu sint om bătrîn, am 61 ani, dar toată viața n-am trăit cum trăiesc acum. Am ieșit la pensie anul trecut, cu o pensie de 720 lei. Nu mă lasă însă inima să stau acasă așteptînd timp cit am putere de muncă. Patria are nevoie de mai mult cărbune, de mineri calificăți. Sub regimul democrat-popular, am primit funcția de răspundere de a conduce un sector. În sectorul meu, se aplică larg metodele de lucru sovietice, metodele graficele, Vorosin, Kotlear, Antonina Jandarova. Ele ne ajută să realizăm însemnate depășiri ale planului.

De 46 ani lucrez în mină, dar niciodată minerii n-au avut condiții de muncă așa ca acum. Pe timpul patronilor, cînd plecam dimineața în sut, priveam lung prin casă și întodeauna îmi luam, în gînd, rămas bun parca pentru todeauna de la toate. Munca în subteran era nesigură, pentru că exploatarea minelor nu luau

nici cele mai elementare măsuri de securitate. Acum la noi, la Lupeni, 40 de oameni se ocupă numai cu cercetarea locurilor de muncă. Dacă se găsește numai 2% gaz metan, imediat locul de muncă este evacuat și mineri nu intră în sut decît cînd munca este în deplină siguranță.

Statul ne cinsteste pentru succesele noastre din producție. Mulți mineri sint acum decorați. Eu am fost răsplătit cu „Ordinul Muncii” clasa a II-a.

Despre minunata noastră viață, am putea vorbi zile în sir, pentru că zi de zi ea este mai plină de bucurii. Și de cîte ori în viața noastră intervine ceva nou, gîndul ni se îndreaptă spre oamenii sovietici, spre Patria Socialismului victorios. Fără sprijinul frătesc al Uniunii Sovietice, care ne-a eliberat de sub jugul fascist și care zi de zi ne ajută, viața noastră n-ar fi putut fi luminoasă și plină de nădejde în viitor. De aceea noi iubim din adîncul inimii Uniunea Sovietică și fiecare succes al ei ne umple inima de dragoste. La fiecare acțiune pe care o întreprinde U.R.S.S. pentru pacea și fericirea popoarelor, noi ne alăturăm cu toată hotărîrea, pentru că știm că prietenia cu marea țară de la răsărit ne asigură victoria în construcția vieții noi.

Francisc KISS
maistru minier,
Lupeni

Inima poporului

Undeva, într-o poiană din munții noștri împădușiți, demult, cu veacuri în urmă, un cioban sprijinit în bită își privea turma. Îi treceau prin minte crîmpele din viața păstorașului, a lui, a părinților și a bunicii lui. Oifele dormitau, iar mîntea ciobanului, trează, era plină de amintirile umbrelor lungi cu turmele în căutare de pășune, sau intru paza turmelor și vieții ciobănești de felurite năvale de asupritori. De aceea rostrul său a început să murmure măsurat, cu unda ușoară de tristețe, învăluită de seninătatea însoțită a minții. Stihurile au sunat așa, sau cam așa:

Pe-un picior de plai,
Pe-o gură de rai
Iată, vin în cale,
Se cobor la vale,
Trei turme de miei
Cu trei ciobăneli...

Purtată din gură în gură sute de ani, „Miorița” a ajuns capodopera pe care a găsit-o, undeva în munți, Alecsandri.

Și tot astfel, pretutindeni în țară, măsurau pașii grați ai versului scurt cealaltă cîntec bătrînesc, sau se cutremurau vîlile de doinele haiduciei. În Munții Apuseni sau aiurea, cutare ins creșta, cu mare măiestrie, toiege și ciubere, fluier și linguri, ploști și jurci. Cînd pleca pe cărări la vale, neavasta în gîna un cîntec, făcut anume pentru plecarea sofului:

A plecat moțul prin țară,
C-o nua și cu ciubară...

Dar ea însăși, ca toate celalalte femei din țară rămase cu grija copiilor și-a casei, își afla vreme să culeagă imaginea florilor de pe cîmp sau conturul frunzelor din bogatele păduri și să le dea naștere din nou, în culorile firii, cu acul ei pe pinza de in a unei ii, a unei cămăși.

Mulți mai tirziu, muncitorul venea din fabrică obosit peste măsură, se spăla cu apă rece din puț, imbuca ceva, și se apuca să facă vreo jucărie pentru copiii lui, și jucăria devenea în mîinile lui meșter operă de artă.

În toate aceste creații ale inimii inspirate a poporului nostru se citea dragostea de țară, înțelegerea frumuseții naturii și, dar deopotrivă durerea omului-exploatat.

Acum zece ani, lumina care a risipit negurile străvechi, a dat îmbolduri noi inimii acestuia pline de simțămînte, inimii creatoare a poporului nostru. Versurile cîntecelor au început să mulțumească eliberatorilor sovietici, iar mai apoi să se bucure de roadele nesfîrșite ale prieteniei noastre cu marea popor din răsărit. Se cîntau pe plaiuri ogoarele înfrășite după pilda colhoznicilor, sau, în orașe, producția sportivă după exemplul și metodele înaintate ale muncitorilor, inginerilor și tehnicienilor din țara în care

Casa prezentată la concursul de creație populară de un colectiv din Ministerul Industriei Lemnului, Hîrtiei și Celulozei.

se construiește comunismul. Tot odată, obiectele lucrate de mîinile dibace ale artiștilor din popor au prins să ogîndească nu numai scenele neuitate din clipele eliberării, sau din zilele inițielor braze peste haturi, ale inițielor tractoare ieșite pe porțile unei uzine rominești, ci și clocotul sentimentelor de recunoștință și de dragoste pentru poporul sovietic, care ne-a întins mina lui de frate.

Du-te, cititorule, la expoziția din București, de pe bulevardul Magheru unde Consiliul General A.R.L.U.S. și Ministerul Culturii (Casa Centrală a creației populare) au organizat o expoziție de obiecte lucrate de mina isprăvită a poporului nostru. Plimbă-te prin fața vitrinelor cu îi și viori cu machete de fabrici și cu păpuși, cu basorelieful și scoarțe naționale, cu minunate case și cu bibelouri, pe care lucreți în șclpăi cald semnul prieteniei romino-sovietice!

Iată, aici, o casă de lemn lustruit, în rotunjimea liniilor căreia artistul a adunat parca rotunjimea boltei cerești fără nor sau relieful rotund al valurilor mării. Cuțitul de fin meșteșugar, minuit de artistul din popor, a sculptat stema Republicii noastre populare și jema Uniunii Sovietice. Dincoace, strălucesc metalul și sticla unei îngușoare miniatuiri. Apropie-te să vezi instalația completă a fabricii de ulei „13 Decembrie”, prima din țara noastră care, ajutată de experiența oamenilor sovietici și de materialele construite de ei, a izbutit să extragă furfural din cojile semințelor de floarea soarelui. Mit-nile meșterului care au construit această miniatuă n-au uitat nimic din fabrica lui, care-i este azi dragă ca și propriul său cămin.

Doi militari au sculptat în lemn bibelouri de vitrină. Unul se cheamă „Eliberătorii”: tancul sovietic, cu ostașii care îi au alungat pe fascistii din țara noastră e întîmpinat cu flori de popor eliberat. O scoarță amănunțită a modelat-o în cocă un muncitor.

Păpușile dintr-un grup, șezînd parca de vorbă, sint îmbrăcate în felurite costume naționale, fie de la noi, fie din republicile Uniunii Sovietice.

O feștoare a zugrăvit din fire de lînă multicoloră, pe o scoarță cu motive naționale, lucrată cu multă finețe, un porumbel alb al păcii.

Steaua de pe turnul Kremlinului sclipește pe piepșii unui cojocel din munții Făgărașului.

Doi muncitori au executat o ingenioasă sculptură simbolică. O șosea, proaspăt tăiată în stîncă, ocolește în serpentină un munte abrupt și intră într-un tunel. Automobilul care o străbate vrea parca să spună că omului nou al patriei noastre nu-i stau în drum nici un fel de piedici care nu s-ar putea înălțura. Sculptura aceasta este un imn cîntat de inimi libere triumfului omului liber asupra naturii. Dar sculptorii din popor au gîndit mai mult, căci au adăugat o inscripție: „Stîncă de graiut poate fi dărimată, dar prietenia romino-sovietică nu!”

Poporul nostru orîță să exprime în orice împrejurare a vieții sale acest adevăr. Și urmașul străvechii cioban care a cîntat „Miorița” este azi poate inginer, poate inovător, poate poet, poate frunțas în producția industrială sau președinte de gospodărie agricolă colectivă, sau ofițer al armatei populare.

Ori unde s-ar afla, el își exprimă simțămîntele și altcumva decît în meseria lui obișnuită. Sentimentul la calea creației populare, dominată astăzi, în țara noastră, de tema — alt de dragă creatorilor din masă — a prieteniei romino-sovietice.

P. ULMU

Seară de

O zi de august, seară, asfințit...
Se naște-o lume, alta s-a sfîrșit.
Se naște-n singe. Moare în noroi
Pe cîmpurile arse de război.
Departe, undeva, dintr-un cătun
Mai bubuie neconținut un tun.
Sfîrșit de zi, sfîrșit de bătălie...
Mai umblă noaptea-n cîmp ca o stihie,
Se trag spre munte trupele bătute.
Ca fiarele spre vizuini știute.
Se-mbulzesc pe drumurile-nguste
Fascistele coloane de lăcuste.
Le urmăresc de-aproape, mai de-aproape,
Cînd peste crește, cînd trecînd prin ape,
Prin riurile rezezi fără vad,
Ostașii roșii plecați din Stalingrad.
Se-aude tunul răsunînd că-n hău,
Pe undeva, pe-aproape de Buzău.
Sub ploaie de obuze și de foc,
Fugarii-n goană nu-și mai află loc.
Spre trecători îi mină ca pe-o turmă
Și nu-i slăbesc catișele din urmă.

Răsfîind caietul de teren

Ca activist A.R.L.U.S., lucrînd în mijlocul maselor, am prilejul să văd cum, cu finețe caldă, vinjoasă, care au strîns la plecare mina prietenului sovietic, exprimau mai bine decît cel mai meșteșugit discurs simțămîntele care timp-leau inimile acestor oameni tari.

Iată o însemnare mai recentă. Strungarul Dumitru Teșuș, de la întreprinderea „Electromagnetica” din Capitală, în întrecerea socialistă în cinstea marelui aniversar a eliberării patriei, a reușit să depășească planul de muncă cu 140 la sută. Datarea aplicării metodei sovietice Kolesov, de Vasile Hrisanov.

În cartierul Ferentari din București. Gospodine, soții și mama ale muncitorilor pentru care regimul democrat-popular a construit blocuri de locuințe, pensionari și alți oameni din cartier, în număr de peste o mie, ascultă cu o vădită atenție o conferință ce are ca temă: frăția de arme romino-sovietică.

Variete și de o deosebită bogăție sint manifestările prin care oamenii muncii de la orașe și sate își exprimă nesecata dorință de a cunoaște țara Socialismului victorios, sub toate aspectele ei, și de a-și arăta nobilul și sentiment de prietenie față de glorioșul popor sovietic.

Spiridon BULETE
secretar al comitetului A.R.L.U.S. al Capitalei

Rolul cel mai drag

Imi iubesc atît de mult personajele pe care le joc, încît n-aș putea ști pe care-l prefer din cele interpretate de mine în ultimii zece ani. Fără a fi totdeauna roluri de primă violină, ele mi-au dat aceiași mare satisfacție artistică pe care mi-au dat-o rolurile mari din repertoriul clasic, pe care le-am jucat de-a lungul carierei mele.

Ultimii ani mi-au adus două roluri de mare însemnătate: regia și căderea de la Institut, care constituiesc mari bucurii ale vieții mele închinată teatrului.

Intr-adevăr, orele petrecute de mine în mijlocul colectivului de actori al piesei clasicele rus Suhovo-Koblin, ca și orele de la Institut, printre elevi, au marcat o etapă nouă, cu orizonturi largi și un înțeles mai adînc al misiunii actorului în teatru și viață. În orele acestea de muncă nouă și de studiu, fie că lucrăm cu actorii din „Nunta lui Krecinski” pe care am pus-o în scenă, fie că transmitem experiența și învățătura mea de teatru tinerelor mîlădite actoricești ale Institutului, am trăit cu intensitate cele mai dragi roluri ale carierei mele.

Mai mult de trei decenii am muncit cu mine însumi, căutînd să pătrund adînc meșteșugul artei scenice, în cultul mărilor înaintemergători; am de căutat, de probleme interioare, de permanent auto-

control, căci sufletul actorului este materia primă cea mai delicată, care necesită un îndelung finisaj. Iată că în pragul celui de al treizeci și treilea an al carierei mele, regimul democrat-popular mi-a dat înalta sarcină de a lucra pe materialul sufletesc al altor actori, sarcină de onoare. În cariera unui vechi actor. Din ziua în care am început munca mea de regie, l-am simțit alături de mine pe maestrul Soreanu și ochiul sever dar imbiator al marelui Gusti; amintirea și învățătura lor m-au sprijinit să înțeleg cu mințea și cu sufletul teatrul realist, ale cărui taine le-am putut adînci.

Munca mea de pe scenă ca actor, cu preocuparea restrînsă a rolului, munca mea de regie, cu perspectiva complexă a textului și globală a spectacolului, munca mea de la Institut cu actorii de mîine, — munci pe care nu le-aș fi putut îmblina și realiza decît în condițiile create de regimul democrat-popular, toate acestea m-au convins că singura și cea mai de preț satisfacție într-o viață de om nu o poate da decît munca bine organizată și în scop constructiv, pașnic și creator.

Ion FINTEȘTEANU
Artist emerit al R.P.R.
Laureat al Premiului de Stat

IN CEASUL MARIII BUCURII

Cine ar vrea să facă filmul acestor zece ani care au trecut de la eliberarea patriei, ar trebui să realizeze o peliculă al cărei singur erou ar avea însă milioane de chipuri: poporul. În numele speranței și al fericirii, al vieții tot mai luminoase, poporul a dat grele bătălii și a biruit momente zguduitoare, — la tot pasul fiindu-i îndemn și sprijin marea prietenie, frășescul ajutor sovietic.

Filmul nostru ar trebui să poposească pe locuri umbrite de arcul Carpaților, pe meleaguri sărutate de ape slobozite din munți, de valurile sărate ale mării, pe cîmpurile solemne prin vastitatea lor și pe întinsul dealurilor, ar trebui să cuprindă imagini din toate regiunile țării, fiindcă nu este loc pe cuprinsul patriei unde să nu se fi cîpt roade ale marii prietenii, unde să nu se fi aprins o lumină din lumina Marelui Octombrie.

Și privim harla patriei! Acolo unde ieri bîntuia o întunecime fără margini, azi strălucesc, asemenea unor nestemate, zeci de mii de fapte ce-și sorb țărîna din culmile pe care, primi în istoria lumii, oamenii sovietici le-au atins.

Moldova... Ținut străvechi, sprijinit în coasta munților, cu dealuri blînde încercate cu livezi și vîna de vie... I-a fost dat Moldovei să cunoască cea dintîi libertate, odată cu sosirea primilor ostași ai Armatei Sovietice.

„Cîmpul acesta de la marginea Botoșanilor era un loc golaș, plin de bălării, de pelin și scatefi. În primăvara anului 1949, specialiștii sovietici făceau proiectul unei fabrici textile. Uzinele „Moldova” au fost înălțate; au sosit primele trenuri încercate cu mașini, din care cele mai multe purtau marca unor uzine din Uniunea Sovietică, și curînd, din gara orașului plecau primele transporturi de fesuțuri.

Pe plaiurile moldovene, construcția din Botoșani nu a însemnat — în ultimul deceniu — o apariție unică. La Roman și Bacău, siluetele noilor întreprinderi se înalță impunătoare. Tractoriștii din multe stațiuni de mașini și tractoare fac comenzi fabricii de rulmenți din Moldova și în multe sale răspîndește lumină nouă termocentrală intrată în funcțiune în această parte a țării. Sirena fabricii de conserve din Tecuci nu vestește numai obișnuita oră de începere a lucrului; ea anunșă locuitorilor acestui oraș că începînd cu zilele noastre Tecucul are o industrie.

„Poporul, în multe din cîntecete sale, a cîntat nenumăratele ape care, pline de neastîmpăr, se rostogolesc din munți în abia largă a Siretului.

„Bistriță apă curată
Te-aș sorbi ou drag odată...”

spune un asemenea cîntec popular. Construcția hidrocentralii „V. I. Lenin” care se înalță la Bicaz, dă o frumusețe nouă inspumatului riu de munte: ca mîine, în fața zăgăzului impetuos, Bistrița se va transforma într-o adevărată mare carpatină. Cei care construiesc această impunătoare sursă de energie știu bine că rostul muncii lor nu se reduce numai să schimbe peisajul sălbatic al munților Neamțului; ei se gîndesc la vremea cînd de la Bicaz fluviul de lumină vor porni spre secțiunile noilor întreprinderi producătoare de bunuri de larg consum, pînă în preajma sîndelor ce sfredelesc adîncure sau a incubatoarelor ce sint în stare să „clocească” sute de mii de pui pe an.

Și așa va fi! La Bicaz, ca și pe celelalte santiere ale patriei, constructorii minuesc o tehnică de prim rang adusă din U.R.S.S., sint însușiteți de exemplul poporului sovietic, care transformă natura și preface pustiul în cîmp fertil. Admirînd fabrica automată de beton care inlocuiește munca a multe mii de oameni, învașînd din pilda vieții lui Pavel Korceaghin, din

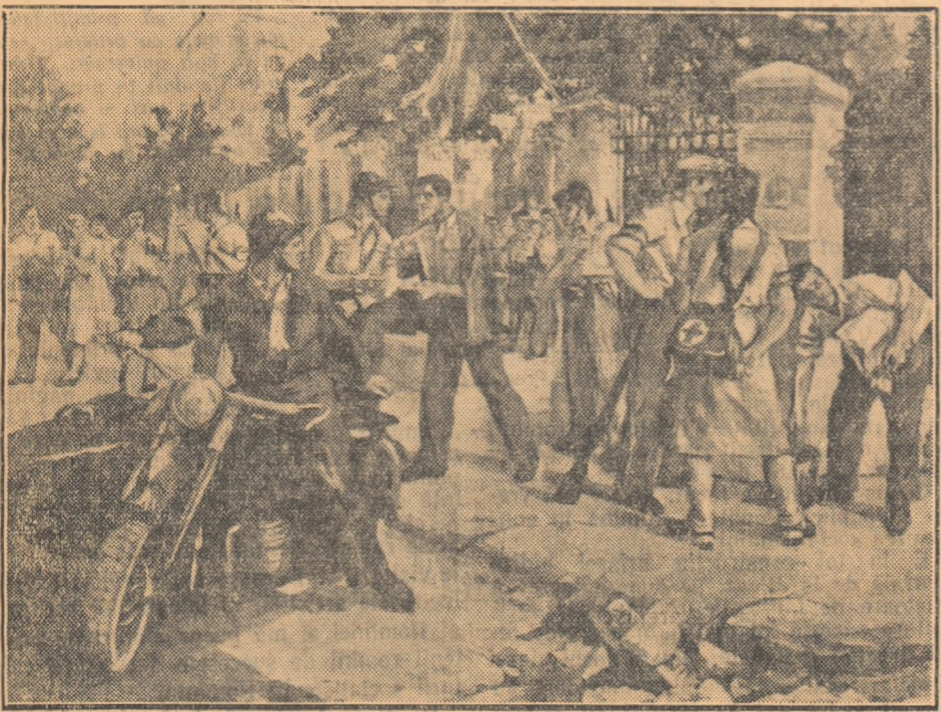
exemplul eponei Magnitogorskului, sau al construcției Canalului Volga-Don, oamenii ajung la concluzia că posibilitățile creației umane sint inepuizabile.

asemenea concluzio a tras, în urma, în cîteva luni, și sonorul Gheorghe Tatu: Sonda ce-i fusese încredințată trebuia forată în 33 de zile. Dar sonorulul, timpul a acesta i se părea lung. Cum l-ar putea oare scurta?

Tatu a forat sonda după o nouă tehnologie sovietică: forajul cu apă. Și iată, sonda a fost sapată în numai 9 zile! Cînd au aflat de acest rezultat, multora dintre sonadori li s-a părut un adevărat record. Unu se gîndeau că la mijloc a fost o simplă întîmplare, alții, în schimb, chibzau de-a-urme cum să întrecă realizarea lui Tatu. Nu după multe zile, Vasile Duță a dovedit că metoda forajului cu apă oferă posibilități mult mai largi, brigada sa a terminat forajul unei sonde în numai 8 zile! Viteza: 4680 m. granic-lund!

Așa a pornit întrecerea sonadorilor pentru descoperirea a noi zăcăminte de „aur negru”. Cifrele creșteau vertiginos: 5768 m., — 5796 m., iar cînd brigada lui Gheorghe Radu a realizat 7484 m. granic-lund, această viteză a apărut pe drept cuvînt, a-mestitoare Metodele sovietice deschid cîmp larg inițiativei creatoare a maselor, înarpează îndrăzneala celor curajoși și înarpează priceperea celor talentați.

Cei mai rodnici ani ai vieții inginerului Ștefan Gabor se leagă de amintirea luptei pentru introducerea — după exemplul

EVA CERBU: „Gărzi patriotice la 23 August 1944”

ziditorul comunismului! Trăiască și înflorească prietenia poporul român și marele popor sovietic!

august

DEMOSTENE BOTEZ

Mitraliera trage la tighet Aerianul giulgiu de oțel, Și dușmanul pe care îl alungă Se-nghesuie ca oile la strungă Spre munții Vrancei noastre, pe potec. In spre mormintul lui sortit pe veci. Aruncă-n drum tunică, armă, cască, Ca nimenea să nu-l mai recunoască. Dar sovieticii, ca cercetașii, Și prin pădure le descopăr pașii. A lumii cale pin-la libertate E grea. Și tunul care astăzi bate Cu cel de pe „Aurora” este frate...

O zi de august, seară, asfințit. Se naște-o lume, alta s-a sfârșit.

Prin satele sărace de la noi, Pe-a căror uliți a trecut război, Prin case scunde, mulți copii, o mamă Simțeau atunci că altă viață-i cheamă, Că-n seara cea de august spre-asfințit, Se naște-o lume, alta s-a sfârșit...

Construim pentru pace și socialism

GH. HOSSU ministrul Construcțiilor și al Industriei materialelor de construcții

1948 de numai 2,5% atinge anul acesta 38%. Munca grea a săpării pământului, în 1948 deloc mecanizată, este astăzi mecanizată în proporție de 60%, iar gradul de mecanizare al transporturilor pe verticală a crescut între 1948 și 1954, de la 14% la 70%. În ce privește amestecarea betonului, mecanizarea acestei operații a atins 96%. Oamenii muncii de pe șantiere au învățat să minuiască marile excavatoare sovietice E-754 și E-505, care înlocuiesc munca a 50-80 săpători, urfașele macarale turn, SBK-1 și KSK-3, care ridică mari greutăți pînă la o înălțime de peste 50 m., au văzut la lucru mari mașini sovietice pentru săparea șanțurilor, automacarale rapide, pompe de mortar de mare capacitate, autocamioane basculante și foreze puternice care nu au existat niciodată în trecut. Mașinile de construcții care au început să fie construite în ultimii ani și în țara noastră — macarale mari betoniere, vibroprese, sonete metalice, etc. au fost realizate în cea mai mare parte pe baza proiectelor sovietice, cu ajutorul unor specialiști sovietici.

O adevărată revoluție a muncii de construcții este adusă de folosirea pe scară tot mai largă a elementelor prefabricate, care transformă treptat șantiierul într-un loc de montaj. Și în acest domeniu, constructorii s-au bazat pe experiența și sprijinul sovietic. În 1953, producția de prefabricate din beton și beton armat a crescut de peste 60 ori față de 1950, ceea ce a dus la importante economii de materiale cheie și la accelerarea semnificativă a ritmului lucrărilor.

Știința sovietică este chezașia permanentă a îmbunătățirii muncii de construcții. Pe ea s-a bazat noua organizare a proiectării și cercetărilor de la noi și organizarea institutelor respective. De un neprețuit ajutor pentru oamenii

muncii din construcții au fost sfaturile și indicațiile proiectanților sovietici, în legătură cu realizarea unor mari lucrări cum sînt Centrul de Producție Cinematografică de la Buftea, termocentrala „Ovidiu II” etc. Institutelor noastre de cercetări, care lucrează după modelul institutelor sovietice au realizat noi materiale de construcții, cum sînt cimenturile cu adăus, tencuielile uscate de ipsos, vata minerală, cărămizile silico-calcare, praful hidrofoab, etc.

Insemnăta hotărîtoare a însușirii experienței sovietice se vedește cu putere în rezultatele importante obținute prin aplicarea metodelor de muncă sovietice de către muncitorii și tehnicienii constructori. Faptul că astăzi un bloc de locuințe ajunge să fie construit la roșu în 45-50 zile se datorește în mare măsură extinderii lucrului în brigăzi complexe și aplicării de către majoritatea zidarilor a renumitelor metode rapide Orlov, Koroliov, Sirkov etc. Brigăzile de specialitate și brigăzile de economii, lucrul în lanț, folosirea sculelor sovietice de înaltă productivitate fac cu puțință reducerea duratei de execuție și realizarea unei calități superioare a lucrărilor. Organizarea activității de iarnă a șantiierelor după sistemele învățaților sovietici Sizov și Mironov, aplicarea metodelor de lucru pe timp friguros Smirnov și Berezin, fac cu puțință lichidarea treptată a caracterului sezonier pe care-l aveau atîdată lucrările de construcții. Pentru a da o imagine completă despre amploarea ajutorului sovietic ar trebui să vorbim pe larg despre marea vigoare practică pe care o au sutele de lucrări tehnice de construcții care au fost traduse din limba rusă, despre sprijinul direct pe care ni-l-au dat specialiștii sovietici renumiți, despre posibilitatea pe care o au numeroșii muncitori și tehnicieni de la noi de a studia și a se specializa în U.R.S.S. despre vizitele unor cunoscuți constructori sovietici, printre care zidarul Koroliov. În țara noastră — care toate dau puțință cunoașterii și aplicării în practică a tot ceea ce este nou și înaintat.

O dată-hotar

În viața popoarelor sînt date decisive, sînt date-hotar care, prin mureștia și proeminența lor, aduc aminte de străvechile piramide egiptene, așezate între împănăția Deșertului și valea Nilului.

Deosebit de importanta ei, piramida lui Keops, de pildă, pasionază azi pe oamenii de știință — matematicieni și astronomi. Ei găsesc că temelile piramidei, că orientarea ei, că întreaga ei construcție înseamnă o operă simbolică, o uriașă carte fără de cuvinte, cuprinzînd în arhitectura ei, cunoștințe și adevăruri cu privire la Steaua polară, la Meridianul pămîntesc, la Ecuator și la alte realități geo-fizice.

Data de 23 August 1944 — piramidă demarcativă în istoria noastră — ne sugerează gânduri analoge.

Urmașii noștri vor ajunge să contemple această dată în toată mărimea ei proiectivă, peste vremuri și peste generații.

GALA GALACTION

Puntea de aur

Ați văzut cum răsare soarele la Constanța? Pentru a-i primi razele, și cerul, și marea se pregătesc din vreme. Stelele își topeșc încet lumina în adîncurile cerului. Valurile iodate ale mării, suvoind și izbîndu-se ritmic de stînci, după ce s-au arătat toată noaptea în culoarea păcurei, încep să prindă acum o ceață lăptoasă. În apropiere, casele și pomii oștigă contur, iar străzile, adîncime. Totul e inundat de o lumină chihlimbarie, care pare grea, lichidă. Apoi, între tine și răsărit se întinde o punte roșie. Cercul soarelui începe să desfoaie din ce în ce mai repede petale de lumină, care acum strălucesc în culoarea aramelor. Puntea peste mare a luat între timp culoarea aurului vechi, iar de-a lungul ei, în deosebi pe laturi, licăresc mii și mii de steluțe.

„Cit e de lungă dana de beton, de la gara maritimă pînă dîncolo de silozuri, ea se umple de oameni grăbiți.

„Uită-te bine!

„Da, se vede într-adevăr ceva: la capătul punții de aur, s-a ivit un punct albastru. Iată: se lățește, se înalță, crește domol. Toți vaporeni privesc tăcuți, dar numai cîteva clipe, fiindcă de undeva a pornit o vorbă:

— E „Tula!”
— Nu e „Tula!” E „Krasnodar!”
— Mie-mi spui? Asta e „Orel!”

Vaporul albastru alunecă pe pîrtia de aur. E, după împrejurări, „Tula” sau „Krasnodar”, sau „Orel”, sau alt vas sovietic necunoscut încă, sau „Ardealul” sau „Piehanov”, ale noastre...

În dimineața aceasta de august, străbate puntea de aur spre portul Constanța vaporul „Tula”, binecunoscut aici.

Întîlnind un ocol, fluturîndu-și steagul, intrînd în port, slobozînd funiele groase, care îl leagă la dană, și scara de fier pe care coboară oaspeții...

„Tula” aduce bumbac. Prin preajmă, așteaptă la rînd cîteva trenuri. Dar se deschid porțile magaziiilor, fiindcă avalanșa de aur alb nu poate fi cuprînsă ușor de calea ferată. Pe vapor, încep să urieze felurite roți cu măsele; se deschid ușile; aleargă oameni. Pe dană se apropie solemn, ca niște lebede negre, macaralele portale.

Și vaporeni și echipajul vasului pornesc

descărcarea înainte de începutul schimbului. În zumzet de motoare, în uruit și clătănit de roți și pîrghii, coboară de pe vapor, legîndu-se ca niște jucării, baloțurile grele și albe de bumbac. Unul după altul, intră în vagoanele de tren. Apoi prețioasa încărcătură pornește repede spre textiliștii din București, Iași, Arad și din alte părți. Ce nu încap în trenuri, merge la magazinele din apropiere. Ce nu încap în acestea, pleacă pe camioane remorcate de tractoare la magazine mai depărtate.

Șa răsare soarele în portul Constanța. Șeful de sector Costache Sodoleanu, un vaporean subțire, înalt și cărunt, ne spune că dinspre răsărit nu vine numai aur, ci și felurite mărfuri. Primăvara și toamna, sosesc vapoare întregi cu superfosfat: „Și stii d-ta cit e de trebuincos fostatul pentru sîcila de zahăr?” — urmează vaporeanul. Sosește și minereu de fier de Krivoirog. „Întreabă-l pe metalurgist — și nu numai pe el, ce înseamnă să primești fontă înainte de termen!”

„Dar cauciucul pe care l-a adus „Orel”? Dar felurite mașini? Ele se împărășesc în toată țara: unele rămîn să lucreze aici, în portul Constanța... Un vapor a adus în primăvara aceasta boabe untoase de soia pentru sămînță. Apoi vin și alte mărfuri, nu le biruie deodată trenurile: mai rămîn, o vreme și în magazine.

Costache Sodoleanu și-a petrecut viața în port. Mai bine zis, el a trăit două vieți: una înainte, iar alta după 23 August 1944. Îți povestește despre portul murdar și viața grea înainte: îți arată portul luminos de azi, șantierele navale puternice, alele pietruite, copacii, florile, rețeaua de linii electrice, sanatoriul de noapte, școala medie tehnică.

Înfloréște portul Constanța: înfloréște, fiindcă azi are în preajmă o țară înfloritoare, iar o punte de aur peste mare îl leagă de Uniunea Sovietică. Cîte vapoare nu străbătut în acești ani puntea de aur? Minunată e puntea aceasta de aur. Ea înfrunchează solia de fîcîric care vine din țara „Linii de aur” visată de legendarii Aragonați, din țara aurului alb, din țara metalelor și mașinilor trebuincioase, din țara celui mai mare răsărit, din țara prietenilor cu mina caldă și inima fierbinte.

G. DAIANU

Azi, în fabrica noastră

Stau de multe ori de vorbă cu muncitorii din întreprinderea noastră. Mulți dintre ei au o vechime de 20-30 de ani în această fabrică. Muncitorul tăbăcar Gheorghe Hodod mi-a spus într-o zi, amintindu-și de vremurile din trecut: „M-am angajat la tăbăcăria „Grigore Alexandrescu” în anul 1906. Munceam cite 12-14 ore pe zi pentru un salariu de mizerie. Pieile crude care se aduceau de la abator în fabrică erau pline de viermi. Aveam obligația să le transport cu spinarea, fără o altă haină de protecție decît o bucată de sac.

Tov. Goșa Marin, lucrător tăbăcar din anul 1918 povestește că muncitorii erau bătuți cu bita de către zbirii patronului, pentru a-i face să producă cit mai mult. Muncitorii tăbăcari n-au fost considerați oameni de către patroni, ci niște animale pe care le foloseau numai cit timp puteau să lucreze. Ucenicii erau cazați în incinta fabricii și trăiau în condiții îngrozitoare, respirînd izul răzătoarelor de piei alterate cu care era plină curtea. De altfel, cine nu cunoaște cartierul tăbăcarilor din București, în special strada Vercilor! „Miroslav greu se simțea pînă departe pe străzile învecinate. Cetelele ocoleau acest cartier, iar dacă veneau mizeria pe strada Verzișorilor, apoi el trebuia să treacă aproape alergînd, fiindu-se cu mina de nas.

Ziua de 23 August 1944, ziua eliberării patriei de către glorioasa Armată Sovietică, a adus zori noi și pentru muncitorii din fabrica noastră. Prin actul revoluționar al naționalizării, patronii au fost izgoniți pentru todeauna din fabrica noastră, care a trecut în stăpînire statului democrat-popular. Aspectul exterior și interior al fabricii cit și condițiile de muncă, s-au schimbat în mod radical în acești ani.

Pentru uzurarea muncii, s-au mecanizat transporturile. Astăzi, materiile prime și auxiliare nu se mai cară cu spinarea, ci

cu ajutorul electrocavelor. Sectorul tăbăcării minerală, cel mai oprosit sector din timpul patronatului, a fost complet reconstruit. În sălile spațioase, luminate de geamuri mari, ventilatoarele primenesc permanent aerul. De asemenea, la secția tăbăcării vegetală s-au amenajat săli luminoase, curate, aerisite. Munca brută, manuală, din trecut a fost înlocuită la majoritatea operațiilor cu mașini moderne, cum ar fi șeruitul pieilor, tăbăcîrul în butoaie, întinsul pieilor și altele.

Nu mai pentru haine de protecție s-au cheltuit, în anul trecut, peste 250.000 lei. Muncitorii simt din plin grija părintească a partidului și guvernului. Muncitorii au cantină, iar pentru cei care au nevoie de regim s-a amenajat o cantină dietetică. Numai în anul 1953, s-au cheltuit pentru asigurări sociale 1.085.455 lei. Muncitorii care lucrează la muncii vătămătoare primesc lapte și diferite alte antidoturi pentru prevenirea bolilor profesionale.

Ca orice domeniu de activitate, și fabrica noastră a simțit din plin ajutorul frășesc sovietic. Primim din Uniunea Sovietică materii prime, printre care coloranți și tanași de bună calitate. În toate secțiile fabricii noastre se muncete cu spor după experiența înaintată a oamenilor sovietici. De cîteva zile, a sosit în fabrică tînărul Gheorghe Peci, care a studiat și a făcut practică în Uniunea Sovietică. El este acum tehnician în fabrica noastră.

Marea sărbătoare națională de la 23 August ne găsește pregătiți să realizăm mai multe succese în producție și să confecționăm pentru oamenii muncii din patria noastră tot mai multe produse de bună calitate.

Vasile AMZOIU director al fabricii de pielărie și încălțămînt „Kirov”

Veseli și fericiți, copiii patriei noastre se bucură de toată grija statului democrat-popular. Ocroiții de această părintească grijă, îi înțelegi pretutindeni: pe plaja mării, printre pădurile de brazil ale munților noștri, în creșele și căminele bine amenajate în tot cursul anului.

Intunecată și fără de speranță era copilăria în anii dinainte de 23 August 1944. Închisi în cocioabele periferiilor, copiii oamenilor muncii așteptau zile întregi, flămînzi și dezbrăcați, întorcerea părinților de la lucru cu un codru de pline amară, greu agonișit.

Astăzi, o largă rețea de institute sociale creează cele mai bune condiții de dezvoltare copiilor. În cadrul acestor institute, ei primesc o atentă îngrijire medicală, hrană consistentă; totul este pus la dispoziție pentru dezvoltarea lor armonioasă.

Partidul nostru, după exemplul marelui Partid Comunist al Uniunii Sovietice, i-a învățat pe cei care muncesc în fabrici să privească mai departe, dîncolo de secțiile și strungurile la care lucrează, să vegheze neostenit spre întinsele ogouri ale țării, unde se dă bătălia pentru pîinea poporului. Mașinilor făurite pînă acum le vor urma, mîine, mecanisme și utilaje noi, tot mai perfecționate, cantități sporite de îngrășăminte minerale, fiindcă gloria muncitorilor socotește cauza dezvoltării agriculturii, cauza scumpă a întregului popor.

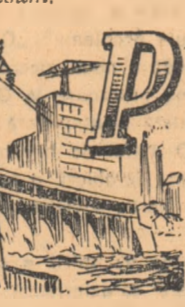
„În puzderia de așezări de pe întinsul Bărăganului cu greu vești găsi comuna Putineiu. În urmă cu doi ani, Măciucă Florea a plecat de aici, împreună cu o delegație de țărani muncitori, în Uniunea Sovietică. Pe-atunci îl țși mai orînduia încă gospodăria sa după regulile pe care le moștenise din moși-strămoși. Mult s-a minunat țărănul ce-și lucra ogorul de unul singur, cînd, poposind pe pîmîntul Uzbekistanului, a văzut neșfîrșitele lanuri colhoznice. Păreau adevărate grădini! A înțeles că în casele oamenilor. Peste tot, bibliotecă, aparate de radio, peste tot semnele unui trai îmbelsugat. Și cînd, în colhozul „Steaua Polară”, a aflat că jumătate din membrii colectivului au mașini, motocicletă și biciclete, Măciucă Florea a început să slăvească ca un cîntec de bucurie, marea forță a muncii colective unite și libere.

Timp de o lună, țărănul din Putineiu a cunoscut îndeaproape viața colhoznicilor sovietici. Întorcîndu-se în țară, imaginea lucrurilor văzute i-a dat putere să convingă zeci de țărani muncitori din comună să se unească în gospodăria

agricolă colectivă „Ștefan Gheorghiu”. Așa s-a aprins în satul de pe Bărăgan o lumină din lumina Marelui Octombrie.

Cînd a plecat în Uniunea Sovietică, Pavel Ștefescu era un simplu bobinor; întorcîndu-se la fabrica „Clement Gottwald”, el a devenit un inovator talentat, un adevărat conducător al procesului de producție. Vizitînd Țara Socialismului biruirii Lăbuneș și-au îmbogățit nemăsurat cunoștințele, au trăit cele mai frumoase zile ale vieții lor. Cu ajutorul înaltei școli sovietice, forța creatoare a poporului a modelat mașini și utilaje noi, a dat viață — în ciuda scepticilor și răuvoitorilor — unor ramuri industriale noi, cu ajutorul cărora poporul român luptă să ducă la îndeplinire sarcina trasată de partid în numele fericii omului, — ridicarea producției agricole și sporirea bunurilor de larg consum.

retutindeni, strălucesc nenumărate fapte ce-și sorb seva din fluviul darnic și impetuos al experienței sovietice, al frășescului și multilateralului ajutor. Privește! Ară luminitile noilor centrale electrice de la Doicești și Moroeni; pe malurile Oltului, noi serii de oameni ai muncii urcă la o dîhnă spre Călimănești, Olănești și Gavora; interpretînd rolul lui Oleg Koșevoi, din „Tîndra Gardă”, solistul Octav Enigărescu a descoperit noi resurse pe care altădată nu le bănuia și talentul său s-a afirmat cu mai multă forță. Renasc în

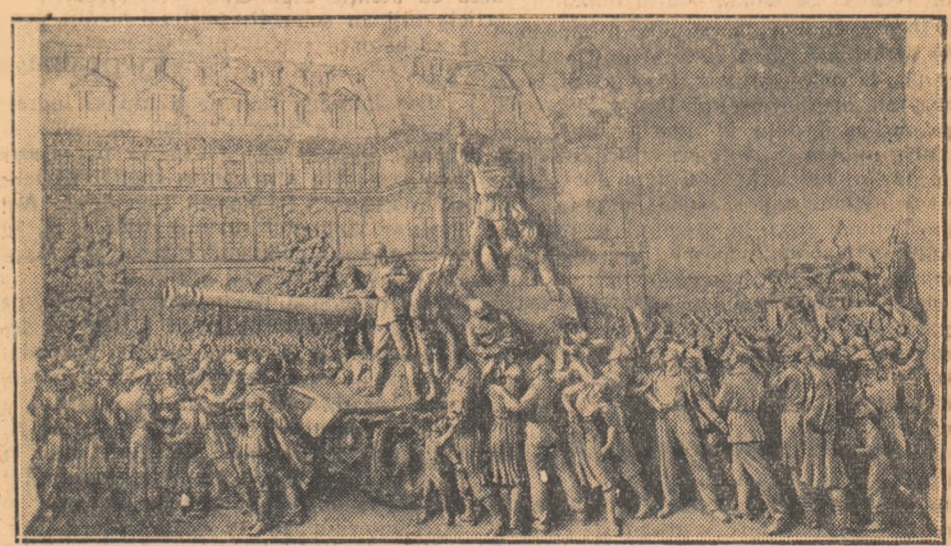
anii noștri vechile mine de cărbuni din Valea Jiului și semnele înereții lor sînt havezele și combinatele sovietice; oțelul Sibiei, țîlarmica orașului pornește într-un nou turneu prin țară; într-un sat din preajma Reghinului, echipa cîmîntului cultural repetă una din piesele nemuritorului Caragiale, tradusă în limba maghiară, iar la baza sportivă „Janoș Herbac” sule de muncitori pătrund tainele sportului.

Dacă oii la Hunedoara, te întîmpină sutele de locuințe noi, marele combinat cu sutele de inimi ale lui, bătînd năvalnic. Ele vorbesc vremilor viitoare despre neasemuita frumusețe a timpului nostru, despre faptele omului simplu, săvîrșite în primul său deceniu de viață liberă.

Înțelegînd izvorul bucuriilor pe care le trăiește azi poporul, esența marilor sale înfăptuiri, noi cîntăm totodată trîncîncia de granit a vieții noastre noi.

Acum, în ceasul marii bucurii, poporul privește drumul străbătut, retrînd cu intensitate toate faptele săvîrșite, toate greutățile biruite. Munca lui pasionată a dat roade bogate. În acest deceniu glorios, poporul n-a fost singur. Pașii și i-a călăuzit după exemplul sovietic, în toate momentele a simțit frășescul ajutor. Mîine, pe calea larg deschisă, patria se va îmbogăți cu noi realizări, înfăptuite prin eroismul poporului, cu sprijinul celor mai sinceri prieteni ai lui.

V. NAMOLARU

CONSTANTIN BARASCHI și „Eliberarea” (basorelie)

Salutul prietenilor

Impresii de neuitat

B. ESIPOV

Directorul Institutului de teorie și istorie a pedagogiei de la Academia de științe pedagogice a R.S.F.S.R.

Am avut ocazia să vizitez România ca membru al delegației sovietice invitată la primul Congres al învățătorilor, în anul 1952. A fost o călătorie de scurtă durată, dar care ne-a lăsat impresii vii, de neuitat.

La congres au participat învățătorii — educatorii tinerii generații libere. Ne-am dat toți seama de unitatea ce există între popor, Partidul Muncitoresc Român și guvernul nostru. Această unitate s-a manifestat în toate, așa dar și în avântul cu care se discutau problemele pedagogice.

Îmi amintesc de tot ce am reușit să văd într-un răstimp atât de scurt. Ce minunat e Bucureștiul! Am văzut aici cit de mare e grija față de copiii de toate naționalitățile. Copiii învăță singurii, ei studiază limba rusă, lucru ce ne-a bucurat deosebit de mult! O impresie adâncă mi-a produs Palatul Pionierilor din București, care ocupă fostul palat regal de vară, cu parcul său imens.

Am fost în Orașul Stalin, mare centru industrial. În drum spre Orașul Stalin am vizitat gospodăria colectivă „Zorile”. Fusese abia de curând constituită dar rezultatele minunate a și dai muncă bogată cu ajutorul tehnicii înaintate! Îmi amintesc de întâlnirea cu elevii unei din școlile satului. Când i-am rugat de copii să ne cinte ceva, o fetiță mică a pășit cu îndrăzneală pe o movilă, și ridicând mină a încercat să dirijeze, iar corul a executat foarte armonios cîntece românești și sovietice.

Am văzut, dragi prieteni, succesele remarcabile ale țării noastre care pășete victorios pe calea socialismului.

Vă urăm succese mari în munca nobilă săvîrșită în numele păcii, fericirii și prieteniei popoarelor!

Vă urez noi succese în muncă

M. MIKISIN

directorul oficiului de țară din Krasnokamsk, laureat al Premiului Stalin

Astăzi, în ziua marilor dumneavoastră sărbători — sărbătorile vîștii noi, aș vrea să primul rîd să țelicit din tot sufletul pe oamenii muncii din Republica Populată Română, să urez din suflet noi succese gospodăriei române în munca sa plină de abnegație, în lupta continuă pentru pace.

Am avut fericirea să fiu de două ori oaspetele poporului român. Prima oară, în anul 1950, în timpul Lunii prieteniei romino-sovietice, iar a doua oară — în anul 1951 — la sărbătorile zilei de 1 Mai. Fusesem acest prilej pentru a mulțumi țării odată prietenilor români pentru ospitalitatea caldă și corăciată cu care am fost înconjurat.

Cu ocazia acestei vizite am fost prin multe orașe, prin vășii și fabrici. Am vizitat pe constructorii de tractoare din Orașul Stalin, pe textiliștii orașului Imitșoara, pe constructorii tramvaiului București. Fînd eu însumi muncitor petrolist, am vizitat cu deosebit interes întreprinderile petroliere din Ploiești.

Îmi amintesc adesea de aceste întâlniri prietenești. O adîncă impresie mi-a lăsat hîrnicia și inițiativa creatoare a poporului român, răzunața lui nobilitate a și fîrării o viață tot mai frumoasă și bogată.

De aici, din patria mea, urmăresc cu regularitate, cu ajutorul radio-ului și al presei, viața oamenilor muncii din România Populată și mă bucur de succesele pe care le dobîndesc pe frontul construcției patriei.

Voi spune cîteva cuvinte despre muncă petroliștilor de la oficiul nostru. Anul trecut, sonajul oficiului nostru au întreprins planul anual cu o înălțime de economisiri aproape un milion de ruble.

Și anul acesta colectivul nostru muncește la fel de bine. Sarcinile pe primul trimestru le-am îndeplinit înainte de termen și încă din primul zile ale lunii august lucrăm din conștiință și simț.

Sondajul nostru muncește bine fiindcă ei știu că munca lor, ca și a întregului popor sovietic, contribuie la înălțarea cauzei păcii.

Vă țelicit, încă odată, dragi prieteni, cu ocazia sărbătorii noastre naționale și vă doresc multă bine. În această zi, oamenii sovietici se bucură alături de voi de succesele pe care le obținți în construirea vîștii noi, luminoase și fericite.

Ne bucură succesele voastre

V. BLAJENOV

meanic la depoul căl ferate Moscova Sor-tirovoc naia Moscovsko-Reazanskăia

Oamenii sovietici urmăresc cu un sentiment de adîncă simpatie succesele poporului român, care construiește în țara sa edificii luminoși ai societății socialiste.

Ne bucură succesele voastre în munca pentru buna patrie, căci munca voastră este în folosul întregului popor. Marele Lenin, în articolul său despre primele subbotnice comuniste, scria că productivitatea muncii este în ultima instanță condiția cea mai importantă pentru victoria noi orînduirii sociale.

În această zi sărbătorească remarcăm cu deosebită plăcere realizările feroviarilor din țara voastră, printre care am mulți prieteni. Feroviarii Republicii Populare Romine au înregistrat numeroase succese. În anul pînă prezent au fost construite căile ferate București-Craiova și Salta-Vișeu, în nordul țării.

E îmbrăcîndur să aflăm că aproape 2000 de feroviar sint decorați cu ordine, me-

dali, pentru merite deosebite în muncă. În această zi minunată, transmisi cele mai bune urări prietenilor mei — mecanicilor Ion Gabor, Voicu Pandele, Andrei Stan, Vasile Mărguță. Scrierile lor pline de căldură și prietenie imi aduc mare bucurie.

Dragi prieteni! Pășind în cel de al doilea deceniu al existenței sale, România liberă se îndreaptă spre ziua luminoasă de mine, cînd, așa cum a spus președintele Consiliului de Miniștri al Republicii, țară vor fi mai multe mașini, mai multe mărțuri de larg consum, mai multă îmbrăcăminte, încălziminte, pine, grășime, mai multe școli, teatre, și cinematografe pentru ca viața poporului să devină tot mai bună!

Îngăduiți-mi să vă urez noi succese în construcția societății socialiste. De departe vă string cu putere mina.

Trăiască prietenia veșnică a popoarelor noastre!

Inflorească Republica Populată Română

PAVEL MARKOV

emerit om de artă

Au trecut patru ani de la prima mea călătorie în Republica Populată Română. Însă impresiile vizitei pe care am făcut-o minunatul popor român, plin de viață, talentat, nu numai că nu s-au șters, dar au devenit mai clare și mai puternice. Palosul constructorii avîntului culturii care a cuprins toate părțile societății — muncitorii, țărani, intelectuali, ospitalitatea largă, sinceritatea și cordialitatea poporului român mi s-au întărit adînc în memorie.

Îmi amintesc cu o deosebită plăcere de întâlnirea cu oamenii de aceeași profesii — regizori, actori, dramaturgi, cînd am fost martorul înfloririi talentelor creatoare și al victoriei minunatelor tradiții ale teatrului românesc asupra influențelor burgheze decadente. Ascult cu mult interes de țărani, militanților pe țărîmul teatrului sovietic care au vizitat Republica Populată Română în ultimii ani, cum ar fi acelea ale lui I. Zaverușev și S. Ghiașintova, care ne-au vorbit despre noile realizări ale poporului român, alți în domeniul dramaturgiei cit și în dome-

nul măiestriei regizorale și actoricești. E îmbrăcîndur să știu că asemenea regizori eminenți ca Alexandrescu, Gheorghiu Finii, Marietta Sadova, Sahghian și alții prezintă puneri în scenă la un înalt nivel și un asemenea artă relativ tînar, ca Septimiu Sever, ai cărui întîi pași pe scenă am avut ocazia să-i urmăresc, justifică pe deplin speranțele, devenind un adevărat maestru.

Na pot enumera toți actorii, măștrii, pe care i-am văzut în teatrele din Republica Populată Română, și care mi-au lăsat o impresie puternică și adîncă prin locul lor — ar rezulta o listă cam lungă. Însă cînd văd actori cunoscuți pe ecran în filmele românești, simt o mare bucurie, ca la o adevărată întâlnire cu vecii și bunii prieteni. Filmul românesc este întîmpinat în U.R.S.S. cu un interes uriaș și își câștigă o popularitate tot mai mare printre

spectatori. Această bucurie pe care mi-o produce filmul românesc o trăiesc și la întîlnirile cu muzicienii și ansamblurile românești.

Mă bucură faptul că piesa lui Caragiale, „O scrisoare pierdută” a devenit una din piesele preferate ale spectatorului sovietic și se prezintă în multe teatre din Uniunea Sovietică.

Cu fiecare an ce trece se întăresc legăturile între popoarele noastre. Artă românească, alături de artă progresistă a tuturor țărilor de democrație populară îndeplinește și sarcina de mare importanță a apropiării între popoare și a slujirii cauzei păcii.

În ziua sărbătoririi a zece ani de la eliberarea României de robia fascistă salut pe toți prietenii din Republica Populată Română și urez noi succese creatoare tuturor militanților pe țărîmul urei!

Inflorească Republica Populată Română, care a devenit cunoscută prin faptele sale eroice în muncă, care merge cu încredere și îndrăzneală pe drumul spre socialism!

Întăresc-se prietenia noastră!

I. MARTINOV

muzicolog

În ziua de 23 August, cînd poporul român sărbătorește solemn ziua eliberării patriei sale de sub jugul fascist, vreau să-l țelicit cu un deosebit de cald simțămînt pentru realizările obținute în construirea bazelor socialismului, să-i urez din suflet succese și mai mari.

Știm că în acești zece ani poporul român a străbătut un drum ușor, transformîndu-și țara cu desăvîșire. Cînd citim despre tractoarele construite de miile muncitorilor români, despre noua clădire a Teatrului de Operă și Balet din București, despre construirea hidrocentralei „V. I. Lenin” de la Bicaz, ne străbate un sentiment de mîndrie pentru succesele simplurilor noștri prieteni, ne bucurăm că viața lor devine tot mai frumoasă și mai fericită. Totodată, crește an cu an prietenia și înțelegerea dintre popoarele noastre.

Una din manifestările acestei prietenii este uriașul interes al oamenilor sovietici pentru literatura și arta românească, clasică și contemporană în Uniunea Sovietică sint citite cu interes traduceri din operele lui Mihail Eminescu, Ion Luca Caragiale, Mihail Sadoveanu și a altor scriitori și poeți români. Artiștii Teatrului de sat din Moscova interpretează cu multă satisfacție minunata piesă a lui Caragiale „O scrisoare pierdută”, care trezește în spectatori o adîncă prețuire.

De un succes deosebit s-au bucurat în țara noastră reprezentările date de orchestra „Barbu Lăutaru”, de ansamblul Ununii Tineretului Muncitor, de ansamblul Forțelor Armate ale R.P.R.; au fost întîmpinați cu multă căldură George Georgescu, Constantin Silvestri, Zenaida Pally,

Magda Ianculescu, Radu Aldulescu, Valentin Gheorghiu și numeroși alți muzicieni și cîntăreți romini de seamă.

Arta românească este îndrăgită în Uniunea Sovietică pentru că într-însa răsună glasul unui popor frate, care a pornit pe drumul vieții libere. Admirăm înflorirea culturii în România, actele de eroism în muncă ale oamenilor ei și știm că și ei ne poartă aceleași sentimente prietenești.

Păstrez multe amintiri de neșters din timpul călătoriei mele în Republica Populată Română. Dar cum imi răsare în minte, cu deosebită lărie, una din ele: Palatul Pionierilor din București, plin de copii veseli și zgomolosi. Îmi aduc aminte de risul și de înjururile pe aletele parcurii și de fețele concentrate ale copiilor adînciți în lectura vreunei cărți sau în construirea unui model de avion. În fața ochilor mei se perindă coloana pionierilor — de la demonstrația de 1 Mai. Și mă întorc mereu cu gîndul la minunatul tineret al României, care a defîlat cu flori și steaguri în mină prin vîșta piață însoțită.

De ziua eliberării, vreau să mă adresez tuturor prietenilor români, celor cu care m-am întîlnit și celor pe care nu i-am văzut încă, dar a căror căldură și prietenie am simțit-o la fiecare pas, — și să le spun tuturor cuvintele de sincer salut frățesc.

Să înflorească, ca o grădînă în plină primăvară, minunata voastră țară, să crească copiii voștri pentru fericirea muncii pașnice, spre gloria patriei!

Să se întărească prietenia noastră — prietenia popoarelor libere, care merge alături, spre același țel mareț.

Serbări populare ale prieteniei romino-sovietice

Pe drumurile pitorești ale raionului Istria

Pe drumurile ce străbat satele pitorești ale raionului Istria, goneau în zori, spre Babadag, grupuri de călători. Veneau din colțurile cele mai îndepărtate ale raionului, din Cogealac, Săcele, Jurilofca, Ciucurova și Baia, pentru a aduce mesajul de salut participanților la serbarea populară a prieteniei romino-sovietice.

Pe platoul dealului Coimbaba, acolo unde a fost înălțată de curînd o vilă elegantă — casă de odihnă pentru muncitorii și tehnicienii de la „Sovrompetrol” — avea să se desfășoare serbarea.

Încă de dimineață, pe platoul împodobit de sărbătoare, cu drapel și ghirlandă de stejar, se vedea luncă de lume. Și, lucru obișnuit prin aceste părți ale Dobrogei, se purtau discuții în diferite limbi: în limba română și bulgară, rusă, macedoneană, ori turcă. Țărani muncitori de diferite naționalități se strînseseră în jurul pavilionului expoziției de produse agricole.

Erău aici expozate deosebit de interesante ce ilustrau realizările gospodărilor agricole colective din comuna Mihai Viteaz și Geamurba de Jos, ale gospodăriei de stat din Baia și Săcele, realizări obținute în urma aplicării metodelor înaintate agricole.

Prin meșterii s-a anunțat deschiderea serbării. Mulțimea s-a apropiat de tribuna special amenajată în acel moment, s-a auzit în apropiere tropot de cai ce ureau înalții Sosise grupul de călători ce aduceau sateta Mulțimea le-a făcut loc spre tribuna Ștafeta, conținea un câlduros salut adresat serbării, însoțit de angajamentul oamenilor muncii din întreprinderile și de pe ogoarele raionului Istria, de a lupta cu hotărîre pentru conso-

lidarea succesorilor obținute în anii pînă prezent, pentru dezvoltarea și înflorirea patriei.

A luat apoi cuvîntul, tov. Chiriac Pirvu, prim secretar al comitetului raional de partid. Tov. Pirvu a vorbit participanților despre drumul glorioș străbătut de poporul nostru muncitor, sub conducerea Partidului, în cei zece ani de la eliberarea patriei. Mulțimea de bărbați și femei urmărea cu atenție expunerea vorbirii. Participanții au aplaudat îndelung pentru marea sărbătoare a poporului nostru, — 23 August, — pentru partidul nostru, pen-

tră prietenia cu Uniunea Sovietică.

Echipele culturale ale căminilor din comuna Sinoe, Sarichioi, Enisala și Jurilofca au prezentat frumoase programe artistice.

Participanții au vizitat expozițiile organizate de comitetul raional A.R.L.U.S.: „Imagini din realizările sovhozielor de creștere a vitelor din Karavaevov”, „Aspecte din R.S.S. Moldovenească” etc.

Tempul trecea pe nesimțite. Veselia domnea pretutindeni. Pe terasa casei de cultură și odihnă se încinseseră hore. În depărtare, au prins să strălucească ghirlandele de lumină ale orașului.

În poiana de la Cristian

agricultorii din R.P.R.”. S-au desfășurat apoi, pînă tîrziu, în noapte, programe artistice susținute de cele mai bune formații artistice ale căminilor culturale și ale întreprinderilor din raionul și Orașul Stalin, precum și de artiștii ai Teatrului de Stat. Pe terenurile sportive, amenajate special, au avut loc întîlniri prietenești de fotbal, volei etc.

Fanfarele gospodăriilor agricole colective au executat melodii românești, sovietice, germane, ungurești.

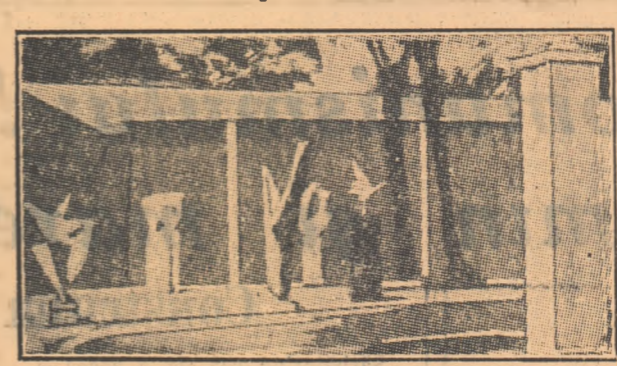
Prin fața celor trei expoziții ce ilustrau viața fericită a copiilor sovietici, grija statului sovietic față de odihna oamenilor muncii, și înaintata cultură sovietică, s-au perindat mii și mii de oameni.

Pînă către zorii zilei au petrecut oamenii muncii din regiunea Stalin la această neuitată serbare a dragostei și a prieteniei romino-sovietice, închinată zilei de 23 August, zi în care poporul din patria noastră a pășit spre o viață nouă.

Note externe

O întîmplare dintr-un parc vinez

Fotografia alăturată reprezintă unul din pavilionele expoziției de artă organizate nu de mult la Veneția. Elementele fizice reprezentate sint „sculptura” formate de către cei care conduc astăzi cultura acestui țară. Judecînd după înțelesul autorilor acestor „căpodoșere” își les din piele doar-dor ori dovadă că ei nu mai au nimic de învățat atunci cînd e vorba de sarlatania intitulată „artă abstractă”.

Curtea pavilionului austriac de la Veneția, cu sculpturi de Bertoni și Liepeltner.

Ziarul burghez vinez „Wiener Kurier” a rezervat cu mult respect o pagină întreagă din suplimentul său ilustrat pentru a reproduce fotografiile „lucrarilor” expuse.

În Parcul municipal... (Desen din ziarul austriac „Wiener Kurier”).

Dar același ziar — ca și decimîntele, încercînd să le dea de rost, și avînd impresia că au fost victimele unui act hîltănic, întorceau capetele din fața unor lucruri de o naturalism nerușinat... Peste cîteva zile, răbdarea vizitatorilor expoziției se sfîrșise și ei-au exprimat părerea față de expoziție într-un fel cit se poate de concret. Un grup de vizitatori a intrat în parc după închiderea lui și, la adăpostul întunericului, a spart lucrările cele mai revoltătoare... După cum rezultă din relațiile presei și din caricatura care o reproducem, după această întîmplare, „sculpturile” rămăsele în Parcul municipal al Veneiei au fost puse sub paza poliției... Desigur că distrugerea „sculpturilor” nu este cel mai bun argument în polemica cu adeplii formalismului. Dar această întîmplare arată în ce măsură pot fi îndignati oamenii de sarlatania intitulată „artă abstractă”.

Povestea cărții lui Edward Russel

În ultimele zile, opinia publică engleză a discutat foarte mult în jurul unei cărți care deoseamădă nici n-a apărut. Tema cărții o formează crimele de război săvîșite de hitleristi în timpul celui de al doilea război mondial. Autorul ei este lordul Edward Frederic Langley Russel, participant la două războaie mondiale, cavaler al unor înalte Ordine ale Imperiului Britanic, jurist militar de seamă care a lucrat pe acest țărîm peste 20 de ani.

După cum arată presa, lordul Russel este foarte competent în tema aleasă de el deoarece în anii 1942-1943 el a lucrat la statul major principal al trupelor aiate iar după război a deținut funcția de consilier juridic al comandantului suprem al trupelor de ocupație britanice în Germania. În ultimii ani, el a ocupat funcția de avocat șef adjunct militar al forțelor armate engleze.

Se pare că intenția autorului nu putea decît să se bucare de încurajare într-o țară al cărei popor a suferit mult de pe urma ororilor războiului deslănușit de agresorii hitleristi. Or, îndată ce s-a aflat că lucrarea lui Russel este pe cale de a fi tipărită, a apărut o pîedică cu totul neprevăzută de autor: autoritățile engleze i-au pus în vedere... să renunțe fără întîrziere la publicarea cărții, sau în caz contrar să demisioneze din funcția ce o deține.

„Conducătorii Ministerului Afacerilor Externe au ajuns la părerea, — scrie ziarul „Daily Express” — că publicarea de către un înalt demnitar al statului a asasinatelor și torturilor săvîșite în lagărele de concentrare hitleriste nu este deloc de dorit din trei motive: în primul rînd aceste lucruri au intensificat nemulțumirea opiniei publice față de planurile guvernului în legătură cu reînarmarea Germaniei. În al doilea rînd acest lucru ar putea lădătu de oamenii politici și conducătorii militari din Statele-Unite care vor să reînarmeze fără în-

țiriere Germania, în al treilea rînd acest lucru ar putea intensifica sentimentele antigermane în Franța, unde reînarmarea Germaniei întîmpină o împotrivire hotărîtă”.

Judecînd după declarațiile sincere ale ziarului englez, unele personalități au căutat să pună în balanță argumentele. Pe un talger al balanței a fost pus adevărul despre bestialitățile săvîșite de hitleristi în timpul războiului; pe celălalt — planurile reconstituirii wehrmachtului. Tot pe acest talger a fost pusă și greutatea opiniei politicianilor americani, astfel că acul cîntarului nu a înclinat în favoarea lordului Russel. Este demn de subliniat că nu este pentru prima oară cînd acest ac înclină în favoarea acelor care apără pe naziști. Astfel, autoritățile au avut o atitudine de toleranță față de faptul că Reginald Paget, apărătorul feldmaresalului hitlerist Manstein, a publicat o carte în care dădea să justifice crimele acestuia căldu hitleristi în uniformă de feldmaresal.

Nimeni n-a persecutat nici pe Desmond Young, care în cartea sa „Rommel” îi cîntu cu patos osanate comandantului de oști preferat al lui Hitler. După subiectul acestei cărți a fost chiar turnat în grabă un film...

Cartea lordului Russel va apărea totuși. Considerăm acțiunile autorităților drept „un amesc” cîtuși de puțin justificat în dreptul de libertate a cuvîntului” autorul cărții a hotărît să demisioneze dar să și publice cartea în care, după cum însuși declară, el vorbește despre „arma hitleristă a tiraniei”. Opinia publică engleză a sprijinit hotărîrea sa.

„Ori cît s-ar strîdui actualii aocași ai wehrmachtului să ascundă acest lucru, totuși se vede cît colo că reanșarții de la Bonn își trag hainele lor de gală peste uniformele S.S. iste lată de ce partizan reînarmării Germaniei occidentale devin extrem de nerușii cînd îl se amintesc de trecutul apropiat al tutelelor lor de la Bonn.

„Nu înarmați Germania!”

Problema asigurării securității în Europa continuă să suscite atenția cercurilor largi ale opiniei publice engleze. Ea este discutată cu altă mare însușeală și mai activ, cu cît se conturează mai clar primejdia din partea militarismului german în curs de reînviere.

Presă engleză de toate nuanțele politice nu mai are de mult o născută profundă care creștie în rîndurile maselor largi ale poporului englez în legătură cu reînarmarea Germaniei occidentale. Acest fapt este recunoscut pînă și de acele zăre care sprijină politica americană îndreptată spre crearea unui pericolos focar de război în Europa. Unul din aceste zăre — „Observer” scrie: „Faptul că ideea unei Germanii reînviată și reînarmate sfîrșite o neliniște profundă și împărțită pe larg este inevitabil”. Același ziar, recunoaște că „numeroși foști naziști ocupă acum posturi de conducere în administrația federală a Germaniei occidentale”.

Ziarul „Times”, — care dealtfel a constituit o rară excepție printre zărele burgheze din Anglia, publicînd la 26 iulie textul complet al Notei sovietice din 24 iulie în problema securității colective în Europa, iar la 6 august textul declarației sovietice din 4 august referitor la convocarea unei conferințe a miniștrilor afacerilor externe al celor 4 puteri, a rîdădat zilele trecute problema: „Oare nu trebuie să se întreprindă o nouă încercare pentru a discuta problema privitoare la Germania, atîta timp cît există o atmosferă de înțelegere reciprocă?”. O astfel de întrebare pusă de un ziar care adoptă de obicei o poziție negativă față de propunerile sovietice este destul de semnificativă.

În prezent, pentru starea de spirit a opiniei publice engleze este caracteristică nu numai neliniștea în legătură cu primejdia unui război, cît și tendința de a găsi mijloace pentru prevenirea acestei primejdi, lădă de ce opinia publică din Anglia, iar odată cu ea o parte a presei revin din nou la discutarea propunerilor Guvernului Sovietic în problema securității colective.

În apelul comitetului englez de coordonare al partizanilor rezolvării pașnice a problemei germane, publicat într-o ediție specială a buletinului foștilor militari din Anglia, se spune:

„Nota sovietică din 24 Iulie a repetat chemarea pentru convocarea unei conferințe în problema creerii sistemului de securitate colectivă în Europa. Încă nu este prea tîrziu să se accepte măsurile pentru reglementarea problemelor internaționale în Europa”. „Noi declarăm, — se spune într-un articol redacțional al Buletinului foștilor militari, — că o Germanie occidentală reînarmată în frunte cu generalii nazisti și sprijinită de magnații Industrii cum este Krupp nu înseamnă de fi război... Noi cerem tratative între cele patru mari puteri, pentru a găsi o rezolvare pașnică a problemei germane. Sintem convinși că poporul Angliei și popoarele întregii Europe vor saluta convocarea conferinței în problema germană”.

Acceptarea propunerilor sovietice cu privire la discutarea problemei securității colective în Europa este cerută și de ziarul „Tribune”. În numărul său din 13 august ziarul scrie:

„Uniunea Sovietică a propus convocarea unei noi conferințe pentru discutarea problemei securității colective în Europa. Această propunere trebuie să fie acceptată și guvernul englez trebuie să vină la conferință cu propuneri constructive care să prevenim revîntarea primejdiei germane”.

„Un grup de laburisti — membri ai parlamentului, într-o broșură editată de ei sub titlul „Aceasta nu trebuie să se întîmple” se pronunță pentru acceptarea propunerilor sovietice. Reînarmarea

Baze și spitale

Una din ultimele gedine ale comisiilor pentru alocări Guvernului Reprezentativ S.U.A. prezintă un interes deosebit. În această sesiune au fost discutate două probleme: problema alocării de fonduri pentru construirea de baze militare în S.U.A. și în afara hotarelor lor și problema finanțării construcțiilor de interes sanitar.

Se știe că ecurul crîmuloare ale S.U.A. acordă o mare atenție construirii de baze amenajate pe teritoriul altor țări. Propozitia Washingtonului se face lîntre și puncte de doar, doar ori convinge pe cineva că aceste baze se construiesc în scopuri „defensive”.

Membrii comisiilor pentru alocări se tot frîntănu cu suma de dolari să reabiliteze pentru pregătirea unor cașete de pod necesare atacului asupra orașelor țării. Iar organele de stat ale S.U.A. obișnuiesc să nu împună nici un fel de restricții în ce privește alocările pentru nevoile militare. Ca urmare a discuțiilor primului punct de pe ordinea de zi a sesiunii comisiilor a aprobat un program care prevede cheltuirea de 1.235.000.000 dolari pentru construirea de baze militare în S.U.A. și în țările „prietene”.

Cum au rămas însă lucrurile cu cel de al doilea punct de pe ordinea de zi Comisiile trebuie să rezolve problema alocării de fonduri pentru construirea de spitale pentru bolnavii bătrîni, cronici și invalizi. Valoarea totală a acestor spitale era de 35.000.000 dolari. Trebuie să amintim că bugetul pe anul financiar în curs prevede pentru nevoile ocrotirii a 200.000.000 dolari, ceea ce înseamnă un deficit de cîte două miliarde dolari.

Washington agenția Federated Press arată că „în ciuda vozelor frumoase despre învînt, ocrotirea cărbății, reducerea asigurărilor sociale și construcția de locuințe, bugetul prevede o serioasă reducere a alocărilor pentru aceste forme ale activității guvernului. În pofida faptului că bugetul precedent (pe anul 1953-Red.) a redus alți de mult aceste fonduri încă o dată reducerea năreă imposibilă”. S-ar putea crede că această stare de lucruri va atrage atenția membrilor comisiilor pentru alocări, făcîndu-i să tragă anumite concluzii. În realitate însă, comisiile a refuzat să reabiliteze 200.000.000 dolari pentru construirea de spitale sub pretextul că planurile respective sint „foarte neclare”.

Hotărîrea comisiilor pentru alocări constituie o grăitoare caracterizare a politicii cercurilor crîmuloare ale S.U.A. și a atîtînt lor față de nevoile poporului. Cheltuirea fondurilor trîșate în scopuri militare, Washingtonului nu găsesc bani pentru nevoile obștești.

Cuiburi fasciste

În librăriile din Austria apuseană se vind de multă vreme pe față tot soiul de „opere” ale literaturii fasciste și militariste.

Dar reanșarții austriei această nu le era suficient. Ei vor să facă propagandă pe picior mare. Prin urmare relațiilor ziarului austriac „Oesterreichische Volkstimme”, în Austria apuseană se creează acum un aparat special, menit să facă propagandă militarismului, neofascismului și anchlussului Cîteva edituri — „Welsersdorf-Verlag”, „Stöcker-Verlag”, „Burgfried-Verlag” — se și ocupă de răspîndirea cărților fasciste și revanșarde. Aceste edituri sint adevărate cuiburi fasciste. Așa de pildă, „Burgfried-Verlag” este condusă de germanul Teibler, fost maior al armatei hitleriste. El este ajutat de un oarecare Gregory, care pînă în 1938 a fost conducătorul serviciului hitlerist ilegal de informații din Salzburg.